

ולנטין פיינברג

אוזני המן

פורים שפיל למבוגרים
כפי שהציגו אותו בבריה"מ

Contacts:

Valentin Krasnogorov
<http://krasnogorov.com/>
tel. 8-812-699-3701;
7-951-689-3-689 (mob.
(972) 53-527-4146, (972) 53-527-4142
e-mail: valentin.krasnogorov@gmail.com

המשתתפים:

אחשוורוש – מלך פרס
המן – השר הראשי של המלך
אסתר – מלכה
מרדכי – בן דודה של אסתר
סריס
שומרים

אסתר שוהה לבדה בהרמון, שרה שיר עצוב. נכנס מרדכי, מתגנב ומסתכל
לצדדים.

מרדכי: שלום אסתר זה אני.

אסתר: מרדכי?! איך העזת?

מרדכי: שקט! (מתבונן לצדדים) לא יכולתי שלא לבוא. יש לי עניין מאוד חשוב.

אסתר: עלולים להוציא אותך להורג! או – יותר גרוע... אז, אתה מבין... הרי הכניסה

להרמון אפשרית אך ורק עם תעודת סריס.

מרדכי: יש לי תעודה כזאת. (מציג את התעודה)

אסתר: (נסערת) אז מה, אתה...? כבר... אותך?

מרדכי: (מחייך) התעודה מזויפת.

אסתר: (נושמת בהקלה) כבר התחלתי לדאוג.

מרדכי: והנה אני כאן.

אסתר: זה מאוד מסוכן.

מרדכי: לא הייתה לי ברירה. הייתי מוכרח לראות אותך. בכל מחיר.

אסתר: גם במחיר...?

מרדכי: כן.

אסתר: (בשמחה) התגעגעת אלי כל כך?

מרדכי: התגעגעת? אה כן, בטח... ויש לי גם בשורה נוראה.

אסתר: בשורה?

מרדכי: אני מתכוון לאסון.

אסתר: אסון?

מרדכי: לא שמעת כלום?

אסתר: בקשר למה?

מרדכי: כל יהודי פרס בוכים על גורלם, ואותך לא מעניין שום דבר!

אסתר: (באדישות) היהודים בוכים תמיד על גורלם.

מרדכי: גם את תבכי כשתשמעי. המן נתן פקודה בשם המלך להשמיד את כל היהודים.

- אסתר:** והמלך הסכים?
- מרדכי:** את יודעת המלך תמיד מסכים עם המן. היהודים קורעים את בגדיהם ושמים עפר על ראשם. איך זה יתכן שלא שמעת על זה?
- אסתר:** ממי?
- מרדכי:** הלא את גרה בארמון?
- אסתר:** לא בארמון, אלא בהרמון. זה כמו כלא. אני לא רואה אף אחד חוץ מסריסים ואצלם גם הלשונות כרותות.
- מרדכי:** אסתר את המלכה את חייבת להציל אותנו.
- אסתר:** (באכזבה) אז בשביל זה באת? ואני חשבת, שהתגעגעת... אפילו שמחתי. הרי אהבת אותי פעם...
- מרדכי:** אני עדיין אוהב אותך.
- אסתר:** ובגלל זה מכרת אותי והכנסת אותי אל תוך ההרמון המקולל הזה.
- מרדכי:** הרי את יודעת – היה אות מהשמיים.
- אסתר:** וגם מחיר טוב ששילם בעדי הסריס הראשי.
- מרדכי:** לא כל כך טוב...
- אסתר:** אז בארבע השנים שהיינו יחד, פשוט נמאסתי עליך, והחלטת להיפטר ממני.
- מרדכי:** אסתר, בואי לא נתחיל עם זיכרונות העבר. הצילי אותנו עיני כל היהודים נשואות אליך.
- אסתר:** (ניגשת למדאה) אומנם יש על מה להסתכל אך לצערי הרב אף אחד לא מסתכל בי.
- מרדכי:** מסתכלים בך אך לא במובן שאת חושבת.
- אסתר:** חבל שלא במובן הזה. בעצם למה לי להגן עליכם?
- מרדכי:** מה זאת אומרת "עליכם"? הרי את גם יהודיה.
- אסתר:** אתה טועה. כשהלכתי להרמון, אמרת לי להירשם כפרסיה.
- מרדכי:** אחרת לא היו מקבלים אותך.
- אסתר:** וטוב היה אם לא היו מקבלים. אז מתי, אתה אומר, שישמידו אתכם?
- מרדכי:** בשלושה עשר באדר.
- אסתר:** ומתי זה בלוח השנה הנורמלי?
- מרדכי:** במרץ.
- אסתר:** קבל את תנחומי.
- מרדכי:** קל לך לצחוק. אך מה אני אעשה?
- אסתר:** פשוט תיסע מפה.
- מרדכי:** והבית? והמשק? וגם חבל על הספרים.

אסתר : אתה פשוט קמצן.

מרדכי : צריך לקחת בחשבון גם קשיים משפחתיים. יש לי ארבע חותנות, ושתיים מהן לא רוצות לעלות. הלא אני מומחה לשפה ולספרות הפרסית. חבל תרבות כל כך

עשירה... ובכלל מי יצטרך אותי שם?

אסתר : אז תשב ותחכה, שיתלו אותך. להתראות.

מרדכי : (תוך ניסיון לחבק את אסתר) אסתר...

אסתר : לך, יכולים לראות אותנו...

מרדכי : קודם תגידי לי "כן".

נכנס סריס.

אסתר : אנחנו אבודים!

מרדכי : מי זה?

אסתר : זה הסריס התורן!

מרדכי : אה!

הסריס מתבונן במרדכי במבט ארוך וחשדני.

מרדכי : (דועד מפחד) למה הוא שותק?

אסתר : כי הלשון שלו כרותה.

מרדכי : מה זאת אומרת?

אסתר : הוא שואל, אם גם אתה סריס.

מרדכי : מה הוא רוצה?

אסתר : הוא דורש ממך את התעודה.

מרדכי מציג את התעודה בידיים רועדות. הסריס מתבונן בתעודה בחשדנות, תוך כדי כך הוא מפנה מבטים חשדניים אל עבר מרדכי, מהמהם דבר מה.

מרדכי : מה הוא אומר?

אסתר : נדמה לו, שהתעודה מזויפת.

מרדכי חיוור ומתחיל להמהם באופן לא ברור. הסריס מושיט את ידו.

מרדכי : (ברעד) מה הוא רוצה עכשיו?

אסתר : (בעצבנות על חוסר הבנתו של מרדכי) נו, תן לו כבר כסף!

מרדכי בשמחה ובו זמנית בצער מושיט לסריס את הארנק. הסריס מהמהם בשביעות רצון, הולך לצד ומתיישב.

מרדכי : (מחזיק את הלב.) תודה לאל, נראה שהוא הניח לנו.

אסתר : סוף סוף אנחנו לבד!

מרדכי : יכולים להיכנס הנה...

אסתר : (בעיניים חולמניות) שיכנסו.

מרדכי : יכולים לראות אותנו.

אסתר : שיראו.

מרדכי : יכולים לכרות לי את ה...

אסתר : שיכרתו.

מרדכי : לא! שלא!

אסתר : (באכזבה) אתה רואה, ואתה האשמת אותי באדישות.

מרדכי : זכרי את חובתך המוסרית. כל היהודים מסתכלים עליך.

אסתר : הם היו יכולים, מתוך נימוס לשובב את הראש לעשר דקות.

מרדכי : תשכנעי את אחשוורוש לבטל את הפקודה.

אסתר : לא.

מרדכי : זה יהיה לך קל מאוד.

אסתר : אתה חושב?

מרדכי : את אישה, ולא עלי ללמד אותך, איך עושים זאת. כשירד הלילה...

אסתר : לא.

מרדכי : מה לא ירד הלילה?

אסתר : לא.

מרדכי : לא מבין, לא תמיד יורד הלילה?

אסתר : לא.

מרדכי : למה?

אסתר : "למה, למה" ... ככה!

מרדכי : אבל בכל זאת – למה?

אסתר : אתה יודע, כבר שלושים יום המלך לא קרא לי לבוא אליו?

מרדכי : לא יכול להיות! אז את... אתו...

אסתר : אני, אתו, לא.

מרדכי : זה נורא.

אסתר : אתה מספר לי.

מרדכי : צריך לעשות משהו.

אסתר : (בדגש) צריך, בהחלט צריך.

מרדכי : על מנת להציל את העם.

אסתר : אבל מה העם שייך לזה? יותר טוב שתחשוב עלי. שלושים יום! הרי אני אישה נושמת.

מרדכי : (חושב) אז תצומי.

אסתר : אני לא אוכלת כבר יממה.

מרדכי : וזה עוזר?

אסתר : לא ממש.

מרדכי : ובכן מהיום כאות הזדהות אתך יצום העם יממה שלמה.

אסתר : אתה חושב שכך יהיה קל יותר?

מרדכי : תגידי, אחשוורוש קורא לבחורות אחרות?

אסתר : הלוואי... הדבר הכי נורא הוא שהוא כבר לא קורא לאף אחת.

מרדכי : אבל למה הוא לא רוצה?

אסתר : לא יכול.

מרדכי : למה? ולפני שלושים יום הוא היה יכול?

אסתר : גם אז לא.

מרדכי : אז למה לכל הרוחות הוא זקוק להרמון כל כך גדול?

אסתר : לעתים קרובות מוסווית אין אונות – על ידי גדולה.

מרדכי : איזה אסון!

אסתר : (בדגש) כן.

מרדכי : אסון לעם.

אסתר : מה העם קשור לזה? חבק אותי!

מרדכי : העם זקוק לעזרה.

אסתר : קודם אני.

מרדכי : קודם העם.

אסתר : קודם אני. או שאולי גם אתה סובל מאותה בעיה שיש לאחשוורוש?

מרדכי : אולי בכל זאת הוא יקרא לך?

אסתר : לא. בשביל זה הוא צריך לחשוק בי קודם.

מרדכי : ובשביל...

אסתר : הוא קורא לי רק בשביל זה.

מרדכי : (בנימה) תעתועי הגורל. עם שלם יכול להיכחד בגלל שלמלך נדפק גלגל השיניים.

אסתר : גלגל שיניים חשוב במיוחד.

מרדכי : צריך לחשוב על משהו. על מנת להציל את העם.

אסתר : תחשוב.

מרדכי : (אחרי חשיבה ארוכה) יש לי!

אסתר : (בתקווה) מה?!

מרדכי : צריך לעשות כך שהוא יחשוק בך.

אסתר : אבל איך נעשה את זה?

מרדכי : על זה עוד לא חשבתי.

אסתר : (מאוכזבת) אתה חכם מאוד, מרדכי.

מרדכי : יש לי!

אסתר : (בתקווה) מה?!

מרדכי : כלום היה נדמה לי.

אסתר : אולי נפנה לרופאים?

מרדכי : לאיזה סוג?

אסתר : יש כל מיני חכמים יהודים. הם ודאי יודעים מה לעשות.

מרדכי : יש לך מישהו?

אסתר : נו, נגיד פוקס

מרדכי : הוא עלה.

אסתר : קצמן.

מרדכי : מעבר לאוקיינוס.

אסתר : ורבינוביץ'?

מרדכי : מטאטא רחובות.

אסתר : אז מה, הראש עדיין על כתפיו.

מרדכי : מי צריך אותו?

אסתר : בכל זאת כדאי להתייעץ איתו.

מרדכי : את צודקת, רעיון טוב (מחבק את אסתר).

בריצה נכנס סריס ומהמהם דבר מה.

אסתר : מה קרה?

הסריס מראה בידו אל עבר החלון.

אסתר : אלוהים! המן! תברח מהר!

מרדכי : אני טס לרבינוביץ', תחכי לי (נעלם).

נכנס המן בליווי שומר.

המן : שלום אסתר.

אסתר : שלום.

המן : תכיני לי תה, אני נורא עייף.

אסתר : המן, אתה מדבר איתי כמו אל משרתת, אל תשכח שאני המלכה שלך.

המן : אצלנו בארמון יש כ – 400 או 500 מלכות כמוך, אך וזיר גדול יש רק אחד, אז תזיז את עצמך.

אסתר : חוצפן! נודע לך שהמלך לא הזמין אותי מזמן, ואתה חושב שאתה יכול להפסיק להתנהג אלי בכבוד.

המן : נודע לי גם, מה כתוב בתעודת הלידה שלך על לאום אימך!

אסתר : (במבוכה) למה אתה מתכוון?

המן : עובדי המוסד שלי לא טועים. עוד היום אני מדווח על כך למלך וראשך היפה ייערף . ולא נקבור אותך בבית הקברות שלנו (צוחק, אך קוטע את הצחוק באופן פתאומי). או

שיותר גרוע נפסיק לך את הקצבה ונשלול את האזרחות שלך. אז מה בקשר לזה?

אסתר : למה אתה שונא אותנו?

המן : אני שונא?! תתביישי לך! אנחנו מעריכים מאוד את היצירתיות ואת הרמה התרבותית של יהודים עולים חדשים שהודות לתרומתם...

אסתר : אז אתה רוצה להשמיד אותנו.

המן : אל תפריעי! אני אוהב מאוד יהודים, ובעיקר אתכם, העולים החדשים, יש לי ביניכם הרבה חברים, ואני משוכנע שחלק מביניכם, מהווה חלק מועיל ובלתי נפרד מהחברה שלנו. אבל המצב הכלכלי קשה, יש אינפלציה, סטגנציה, פיחות, אבטלה, גירעון, ומרשרשים פרסיים שווים ארבעה וחצי דולר.

אסתר : אז מה?

המן : הייתי מאוד מופתע כששמעתי על כך, לי אישית יש הכל. אבל עובדה זו עובדה ומסתבר שמצב העניינים לא משהו, מחירי הדיור עולים גם כן. לא מזמן רציתי לרכוש לעצמי ארמון נוסף, והמחיר פי שניים מהקודם. זו פשוט חזירות! אז נאלצתי להחרים.

אסתר : ומי לדעתך אשם בכל זה?

המן : ברור שאני. לנהל למען האמת אני לא יודע, לא אוהב ואף פעם לא למדתי. הייתי נציג של המפלגה שלי. אני לא מתבייש בזה, להיפך, אני גאה בזה. אבל אסור להודות בזה בפומבי.

אסתר : מפחד?

המן : זה לא זה. הממשלה לא יכולה להיות אשמה בשום דבר ולכן את האשמים צריך לחפש במקום אחר. למזלנו יש לנו אתכם. זה מאוד נוח.

אסתר : על מנת להציל את עורך אתה מוכן להשמיד אותנו?

המן : לא את כולם, תחשבי בעצמך האם בשל כך יעלם הגירעון הלאומי?

אסתר : לא.

המן: ההפך, הוא יגדל. אתם לפחות עובדים, אתם יודעים שבכל רגע יכולים לגרש אתכם ולכן אתם מתאמצים. יש לכם אשליה ש חרוצים ביותר לא יפגעו בעוד שדווקא כאלה שונאים הכי הרבה.

אסתר: למה?

המן: כי בכאלה רואים מתחרים. זאת סיבה נוספת שלא אוהבים אתכם. את מקשיבה לי?

אסתר: כן.

המן: אם נשמיד את כולם את מי נוכל להאשים כשישובו זמנים קשים? אי לכך ובהתאם לזאת צריך להשאיר חלק מהיהודים ליום שחור. וכך יהיה תמיד. את היהודים תמיד ישמידו וגם תמיד ישאירו חלק וזאת הסיבה שאתם עם נצחי. פרסים, אשורים וכו' יכולים להיכחד אבל יהודים אף פעם לא. אתם עם סגולה.

אסתר: מסתבר שאתה לא טיפש כמו שאתה נראה.

המן: את זה לימד אותי יהודי חכם. ועכשיו תפסיקי להתחצף ותגידי לי משהו נעים (מסמן לשומר, השומר מסתובב, המן מנסה לחבק את אסתר).

אסתר: נעים לי להגיד לך... שהאוזניים שלך נראות כמו משולשים.

המן: טוב. את משמידה את עצמך. עכשיו אני אביא את המלך ואספר לו מי את. לאחר מכן יערפו לך את הראש ואת המאהב שלך מרדכי יתלו על העץ הכי גבוה בעיר. החבל כבר מוכן. שלום.

אסתר בוכה. נכנס מרדכי.

מרדכי: מה אתך?

אסתר: (בבכי) המן רוצה להוציא אותי להורג היום.

מרדכי: (באדישות) חזקי ואמצי. למות למען האמונה זה כבוד.

אסתר: (בבכי) וגם אותך.

מרדכי: מה אותי?

אסתר: יתלו.

מרדכי: אוי ואבוי לי.

אסתר: חזק ואמץ. למות למען האמונה...

מרדכי: קל לך לדבר... אני לא רוצה שיוציאו אותי להורג. אני לא אעמוד בזה.

אסתר: תגיד, מצאת את רבינוביץ?

מרדכי: (מבעד לדמעות) כן.

אסתר: תפסיק להתבכיין, תהיה גבר. הוא נתן לך את התרופה? איך משתמשים בה?

מרדכי: תוסיפי למאפה כלשהו.

אסתר: בדיוק אפיתי לחמניות עם פרג. (מריחה את תוכן השקית) מריח טוב... ואם זה רעל?
מרדכי: (מרים את הכתפיים) תנסי.

אסתר מביאה את המגש, לוקחת לחמנייה, מפזרת עליה את האבקה. נכנס סריס.

אסתר: רוצה לאכול?

סריס: (מניע בהתלהבות את ראשו) ממ... ממ...

אסתר: קח.

הסריס נוגס בלחמנייה, נודם במקומו, ותכף מתנפל על אסתר. אסתר מתנגדת אך לא בתוקף.

אסתר: השתגעת, (כמעט ברכות) לך החוצה.

הסריס יוצא.

מרדכי: נראה לי שזה עובד.

אסתר: (מסדרת את תסרוקתה) למען האמת – אני נהניתי מזה.

קולות חצוצרה מודיעים על הגעתו של המלך. מרדכי מנסה להסתתר, אך ללא הצלחה, השומרים חוסמים בפניו את הדרך. נכנסים המלך, המן והשומרים.

אסתר: (משתחווה) מלכי.

המלך: (ביובש) שלום, מי זה?

המן: (ברשעות) זה מרדכי.

המלך: זה שאת ראשו רוצים לערוף?

המן: לא, מלכי. זה שמתכוונים לתלות.

המלך: אה, נכון. לערוף את הראש צריך לאסתר.

המן: בדיוק כך, אתה כל כך חכם.

אסתר: הוד מלכותך, אני אעשה כל מה שתבקש אך קודם תאכל מהלחמניות שאפיתי.

המלך: (מושיט את ידו בחוסר החלטיות, אך לוקח אותה חזרה) לא אני לא כל כך רוצה.

אסתר: (בתחינה) מלכי, רק לחמנייה אחת!

המלך: (לוקח לחמנייה מקרב אותה אל פיו, ושוב מניח אותה על המגש) אין לי תאבון.

אסתר: (בדאגה) אבל אפילו לא טעמת, מלכי!

המלך: (טועם את הלחמנייה) לחמנייה טעימה (לועס) פשוט מעדן (מסיים אותה). אסתר

ומרדכי מתבוננים בו בתשומת לב).

אסתר: תאכל עוד, עוד מלכי.

המלך: (לוקח לחמנייה נוספת ואוכל אותה). פשוט אלוהי. אבל למה יש להן צורה משונה?

אף פעם לא ראיתי לחמניות משולשות.

אסתר : הצורה הזאת היא של אוזני המן, השר האהוב עליך. שלא ייטה את אוזניו ממני.
המלך : איזו מחווה!
אסתר : מחווה כלפיך, מלכי.
המלך : זה הזמן לעבור לעניינינו. צריך לערוף את הראש... שוב שכחתי למי. לך, המן?
המן : לאסתר.
המלך : אה, כן. נו טוב הבה נתחיל.
אסתר : תאכל עוד, עוד מלכי!
מרדכי : (כמו הד) תאכל עוד, עוד הוד מלכותו!
המלך : (לוקח לחמנייה נוספת) הלחמניות מעולות... יהיה לי קשה להיפרד מהן.
מרדכי : פעם היו מוכרים כאלה בחנות "הממתקים היהודיים", אבל לצערי החנות נסגרה מזמן.
המלך : בהוראת מי? מי העז?
מרדכי : המן – השר שלך.
המלך : (פונה להמן) פה הגזמת זה יכול להיגמר רע. או אולי אשמים היהודים גם בכך שנעלמו הלחמניות היהודיות? אסתר את יודעת נדמה לי שנעשית יפה יותר.
אסתר : (מחליפה מבטי שמחה עם מרדכי) תאכל עוד, עוד מלכי!
המלך : כן, מאוד יפה... ואפילו נראה לנו... שאני מרגיש... (להמן) ש... אולי נדחה את ההוצאה להורג עד הבוקר?
המן : השומרים מחכים והעץ מוכן.
המלך : נכון, אבל... (מעיף אל עבר אסתר מבט מיוחד)
אסתר ומרדכי : תאכל עוד, עוד אדוני המלך!
המלך : (תוך כדי לעיסה) אסתר, כאות תודה על הלחמניות אני צריך לנשק אותך.
אסתר : רק לנשק?! תאכל עוד, עוד ביס, מלכי!
המלך : (לאסתר) אולי כדאי לסור לחדר המיטות?
אסתר : בשמחה, אדוני!
המן : (בדאגה) אבל הוד מלכותך, רצית...
המלך : עכשיו אני רוצה משהו אחר. בואי נלך יונתי (רוצה לחבק את אסתר).
המן : (מנסה לחסום את דרכו של המלך) מלכי! אבל מה עם הפקודה לתלות את זה שפרץ להרמון שלך.
המלך : איך אתה מעז לעכב אותי?
אסתר : (תוך כדי חיזוק אל המלך) זהו דודי. הוא בא כדי להביא לכאן תבלין שהודות לו נהנית כל כך מהלחמניות.

מרדכי משתחוה למלך.

אסתר: (למלך) בלי אישור מגיע לכאן רק המן. הוא אמר שאתה כבר לא זקוק להרמון. ושלכן הוא יכול להשתמש בו כאוות נפשו.

המלך: אני לא זקוק? אני?! (להמן) זה נכון?

המן: (בפחד) הוד מלכותך... שמע אותי.

המלך: בבוקר. עכשיו אין זמן. (לוקח את ידה של אסתר) בואי, נשמה.

אסתר מעיפה מבט לעבר המן. השר האבוד לוקח באופן מכני לחמנייה ונוגס בה. הבעת פניו משתנה מיד. פתאום הוא מתנפל על אסתר ומחבק אותה.

אסתר: מה הוא עושה? עזרו לי!

המלך: היי, שומרים! תלו אותו!

השומרים בקושי רב מפרידים את המן מאסתר.

המן: הוד מלכותך!

המלך: השומרים מוכנים והעץ מוכן.

השומרים מתגברים על התנגדותו של המן.

המלך: (בחוסר סבלנות לאסתר) בואי נלך.

אסתר והמלך מתכוונים ללכת, אך מרדכי, מפריע להם.

אסתר: מה אתה רוצה? אה כן... אז תבטל את הפקודה על השמדת היהודים.

המלך: מבוטלת. בואי מהר.

אסתר: ומה בקשר לאות תודה למרדכי על הלחמניות?

המלך: אסתי, בשבילך - עד חצי המלכות, אבל קודם בואי ניגש ל...

אסתר: לא, קודם מרדכי.

המלך: (למרדכי) אני ממנה אותך במקום המן... (לאסתר) שכחתי בתור מה.

אסתר: הווזיר הגדול.

המלך: הווזיר הגדול. עכשיו נלך כי אני מפחד לפספס את הרגע.

מרדכי: אל פחד מלכי, רגעים כאלה ילכו ויירבו.

המלך: אתה חושב? (מנמיך את קולו) אני אגיד לך כגבר אל גבר, התחלתי לתעב את

ההרמון שלי.

מרדכי: הרשה לי לתת לך את העצה הראשונה בתור השר הראשי: הרמון זה לא משרד

קליטה תפסיק לקבל נשים על פי טפסים, והכל יהיה בסדר.

המלך: אבל המן טען שצריך לבדוק אותן בקפדנות.

מרדכי: תבדוק אותן במעשים, הוד מלכותך.

המלך: רעיון טוב! תכין את זה בכתב לאישורי.

מרדכי: אם כבר אז תרשה לי להעסיק עובדים חדשים לפי אותו העיקרון.
המלך: תעשה מה שבראש שלך, רק תעזוב אותנו, כי אנחנו חוגגים!

מרדכי משתחוה אל המלך.

אסתר: שמעתם – אנחנו חוגגים!!

*מוסיקה חגיגית. המלך, אסתר, ושחקנים אחרים, ובעקבותיהם גם הצופים,
יוצאים בריקודים.*

סוף!!!